

Søren Stidsholt Nielsen
sosn@faa.dk

FLENSBORG Her kan tænderne løbe i havvand. Drages man af maritim elegance i Rolls-Royce klassen er værftet Robbe & Berking Classics stedet. Næppe nogen andet lokalitet i verden kan der ved vintertid opleves så høj en koncentration af eksklusive klassikere fra sejlsportens guldalder.

- Det er legetøj for voksne drenge, sagde Flensborg-værftets ejer, Oliver Berking, da han for nylig rundviste støttemedlemmer fra Danmarks Museum for Lystsejlad i Svendborg.

Legetøj for voksne drenge, ja. Underforstået lystsejlere, der kan mønstre den nødvendige 15 mands besætning og ikke mindst et årligt driftsbudget på flere hundrede tusinde kroner. Plus løbende renovering ...

Bådtypen kaldes 12 Meter. Det er en betegnelse. Tallet dækker ikke, som man måske skulle tro, over bådens længde. En 12 Meter sejlbåd kan måle mellem 19-22 meter.

Disse gudindesmukke sejlbåde kan også sejle stærkt. Mange af 12 Meterne blev bygget til de berømte Americas Cup-sejladser. Her kæmpede de i en tid, før der gik kulfiber og hightech-sejl i sejlsportens Formel 1.

Et besøg i værftets haller er også en rundtur i 12 Meteres historie. Det ældste fartøj her fylder 100 år næste år. Den yngste blev søsat for et par år siden. Både ældste og yngste 12 Meter her er ejet af danskere, der har valgt at købe bådebyggere, vinteropbevaring og materialer til tyske priser.

Europæisk center

Læg nakken tilbage i opbevaringshallen og se: "Siesta" står der på agterspejlet af en mahogni-skinrende skonhed færdigbygget her på værftet i 2015. Kunden var den nyligt afdøde radar-rigmand Erik Tingleff Larsen. Siesta er designet af den legendariske Jo-

han Anker som den norske konstruktørs sidste mester-værk. Tegningerne har ligget i 77 år og ventet på at blive virkeliggjort.

På samme række i vinterhallen knejser 12 Meteren Sphinx. Den blev konstrueret af den Svendborg-fødte Henry Rasmussen i 1939 og har en fortid som øvelsesfartøj i det tyske søværn. Det var en spontan renovering af den, der for små ti år siden satte gang i sølvfabrikant Oliver Berkings etablering af et permanent værft for store, klassiske lystbåde af træ. I dag kaldes værftet og det nyåbnede museum også et europæisk center for 12 Meter. Denne position fremhæves af, at Robbe & Berking hver sommer står for en storstilet 12 Meter-kapsejlad ved Als og i det lokale farvand.

Ved siden af Sphinx ligger hallernes eneste glasfiber-12 Meter, den hvide, flerdobbelte verdensmester Kiwi Magic fra 1986. Den kommer oprindeligt fra New Zealand, og blev for et år siden købt af erhvervsmanden Johan Blach Petersen fra Aarhus. Sidste år vandt den Robbe & Berkings Sterling Cup.

Ejer af to 12 Meter

I den tilstødende værftshal har den flot renoverede, tyskejede 12 Meter Anitra fra 1928 selskab af to danske 12 Meter, Vim fra 1939 og Thea fra 1918. Thea ejes af godsejer mm. Hans Michael Jebsen. Da baron Ebbe Wedell-Wedelsborg ejede båden, blev den gennem mere end 25 år paset og renoveret hos Walstedts Baadeværft på Thurø.

Vim ejes i dag af finansmanden Patrick Howaldt. Den blev i sin tid bygget til Harold Vanderbilt fra den amerikanske rigmandsfamilie. Vim blev straks en frygtet præmiesluger og var banebrydende med bl. a. første kaffemølle-spil på en 12 Meter. I august 2015 tiltrak Vim sig beundrende blikke, da skønheden lagde til i Troense.

Et 12 Meters hækparti set fra fiskerspektiv. Træbådsværftet i Flensborg brugte omkring 25.000 mandetimer på at nybygge Siesta til Erik Tingleff Larsen, der til gengæld måtte slippe omkring 13 mio. kroner. Krone og stjerner signalerer medlemskab af KDY, Kongelig Dansk Yachtklub. Foto: Søren Stidsholt Nielsen

Legetøj for store (og rige) drenge

De historiske 12 Meter er elegante, klassiske fartøjer - de fleste af dem med en lang karriere på de internationale kapsejladsbaner. Yacht-værftet Robbe & Berking Classics i Flensborg kan ved vintertid fremvise hele otte eksemplarer - mere eller mindre. Søsiden kikkede på herlighederne.

En værftshal fyldt med stort legetøj for store drenge. De to hvide 12 Meter i forgrunden er de dansk-ejede Thea og Vim. På mindre end ti år er det lykkedes sølvfabrikant Oliver Berking at få opfyldt sin ambition om at skabe et europæisk centrum for 12 Meter og andre klassiske fuldblods-racere af træ. Foto: Søren Stidsholt Nielsen

Redigeret af:
SSN

Mere maritimt: Kik i Køjet på Navne

Svendborg-konstruktør hædret

FLENSBORG Den verdenskendte Svendborg-fødte yachtkonstruktør Henry Rasmussen (1877-1959) fra Abeking & Rasmussen i Bremen er hædret med en buste i Flensborg-værftets nye museum. Blandt Henry Rasmussens talrige konstruktioner er også 12 Meter. Foto: Søren Stidsholt Nielsen

Vrag forvandles til skønheder

Yachten, der fravristede amerikanerne Americas Cup i 1962, ligger og venter på en kapitalstærk projektmager

Søren Stidsholt Nielsen
sosn@faa.dk

Vragstumperne af verdens længste 12 Meter, Jenetta konstrueret af skotske Alfred Mylne i 1939, er fisket op i Canada og venter nu på en projektmager i Flensborg. Reelt vil der være tale om en nybygning med nogle få stumper fra den oprindelige båd. Også jernkølen på omkring 17 ton vil indgå i genopbygningen. Foto: Søren Stidsholt Nielsen

dele fra 12 Meteren Jenetta fundet som sunket vrag i Canada i 2009. Udenfor værftshallen ligger Jenettas køl og nogle span-tedele. Demmed har værftet rettet til at genopbygge denne verdens længste 12 Meter. Jenetta blev oprindeligt bygget i 1939 til en britisk sukkerkonge og yachtklub-præsident. Et bureau har udbudt yachten totalrenoveret for i alt 14 mio. kr.

På en fremtrædende plads udenfor værftshallen troner skulpturelt en formfuldendt 12 Meter, Gretel. Hun blev bygget i Australien til Americas Cup i 1962. Det år fik dens præstation sensationelt fravristet amerikanerne pokalen.

- Det var stort. Gretel burde stå på et museum i Australien, sagde Oliver Berking, da han købte den historiske 12'er.

Nu trænger Gretel til bådebyggerhænder af den kærlige slags. Denne berømte 12 Meter blev opsøgt og fundet af Oliver Berking, som den lå synkefærdig i en italiensk marina for seks år siden.

Gretel kan igen blive en smuk svane - med betydelig indsats af knofedt og kapital.

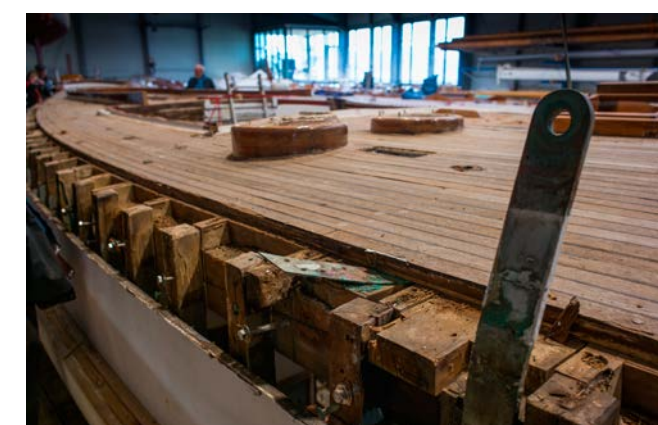

Så stor er en 12 Meter. Oliver Berkings passion for elegante lystbåde af træ har bl. a. resulteret i, at han har fået 12 Meteren Gretel bragt fra glemsel i Italien og til Flensborg. Indtil en velbeslået projektmager melder sig, står den australsk byggede båd fra 1962 som et skulpturelt symbol foran værftet ved havnen. Foto: Søren Stidsholt Nielsen

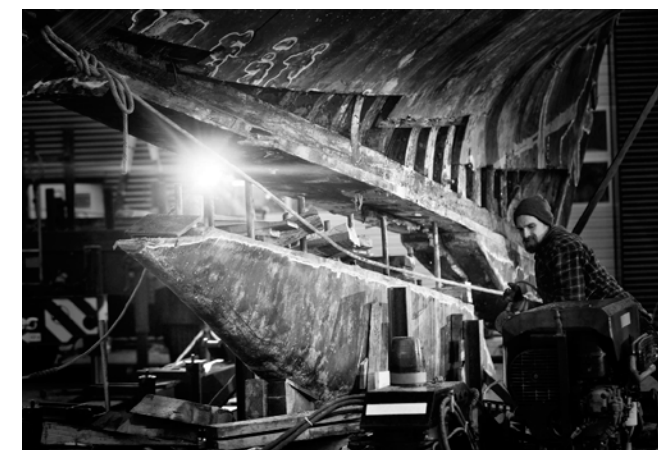
- Den er en af mine smukkeste

Bermuda-raceren fra den klassiske sejlsports guldalder er kommet fra USAs vestkyst for at få den helt store tur i Flensborg.

Søren Stidsholt Nielsen
sosn@faa.dk

Bermuda-raceren tæt på. Barunas teakklædte dæk og mahogniplankerne på spanterne skal udskiftes på den 22 meter lange lystyacht konstrueret og sejlet i 1938 af verdenskendte Olin J. Stephens fra Sparkman & Stephens. Arbejdet er igang på værftet i Flensborg og projektet fuldendes i Holland i 2018. Foto: Søren Stidsholt Nielsen

Barunas køl frigjort af skroget. En af yachtsports-fotografens stjerner, Koren Evans fra Kos Pictures tager ofte turen fra London til Flensborg for at fotodække den eksklusive renovering i sort/hvide-billeder. Koren Evans er også fotografen, der bliver tilkaldt, når sofistikerede mandemærker som Aston Martin og Rolex skal have noget fotograferet. Foto: Kos Pictures Source

FAKTA: HVAD ER EN 12 METER?

- De klassiske, langkølede udgaver af 12 Meterne regnes for et af sejlsportens fornemste og mest elegant formgivne lystfartøjer.
- De første 12 Meter blev konstrueret i 1907. Fra midten af firserne blev de også bygget i glasfiber og enkelte er i aluminium.
- Der er bygget ca. 170 12 Meter. Omkring halvdelen af dem eksisterer stadig.
- 12 Meterne sejlede i den legendariske Americas Cup fra 1958-1987.
- Blandt de kendeste 12 Meter-konstruktører er Sparkman & Stephens, Alfred Mylne, William Fife III, Charles Nicholson, Henry Rasmussen og Johan Anker.
- Historisk er 12 Meteres måleregler ændret flere gange. Reglerne sætter rammer for fx sejlareal, dybgang, længde overalt, længde i vandlinje mm. Når disse og andre tal puttes ind i formelen for båden, skal de give 12.
- Hovedmål for en 12 Meter kan være: Ca. 20 meter lang overalt, 12 meter i vandlinje, 3,5 meter bred, dybgang 2,75 meter, sejlareal ca. 175 kvm. Men der er plads til variationer. Moderne køltyper er fx også tilladt.
- I Danmark har vi fem hjemmehørende 12 Meter. De fire er af den klassiske type - langkølet og bygget i træ: Vanity V, Kiwi Magic, Thea, Vim og Siesta. De fire sidstnævnte opbevares i denne vinter i Flensborg.
- Oplev 12 Meterne på vandet til sommer: 26.-28. juni til forstævne i Dyvig på Als før Sterling Cup i de følgende dage i Glücksborg ved Flensborg Fjord.

12

sosn